

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

بررسی تاثیر تکالیف مهارت محور بر انگیزش پیشرفت و رغبت تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع ششم ابتدایی شهرستان دزپارت در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

۱- پریسا داودی، ۲- فروغ منصوری

۱- کارشناسی ارشد علوم تربیتی گرایش تحقیقات آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایذه، خوزستان، ایران.

۲- گروه علوم تربیتی، واحد ایذه، دانشگاه آزاد اسلامی، ایذه، ایران .

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی تاثیر تکالیف مهارت محور بر انگیزش پیشرفت و رغبت تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع ششم ابتدایی شهرستان دزپارت در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ انجام شد. روش تحقیق حاضر نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون و پس آزمون با گروه آزمایش و گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دختر مقطع ششم ابتدایی شهر دزپارت بود که ۴۰ نفر از دانش آموزانی که از نظر مولفه های مورد نظر (انگیزه پیشرفت و رغبت تحصیلی) در سطح پایین قرار داشتند، انتخاب شده و سپس با روش جایگزینی تصادفی در دو گروه ۲۰ نفره تقسیم شده و بعنوان گروه آزمایش و گروه کنترل در نظر گرفته شدند. پس از انتخاب آزمودنی ها و همچنین تهیه ابزار پژوهش ابتدا به گروه نمونه در خصوص هدف پژوهش و فواید آن توضیح داده شد. بر روی گروه آزمایش، طرح تکالیف مهارت محور بر اساس راهکارهای ۶/۲، ۵/۵، ۷/۵، ۱/۱۶ سند تحول بنیادین و برنامه درسی ملی در سال ۱۳۹۷ اجرا گردید و گروه کنترل نیز هیچ مداخله ای دریافت نکردند. هر دو گروه نمونه قبل و بعد از مداخله، به سوالات پرسشنامه های پژوهش پاسخ دادند. ابزار پژوهش شامل مقیاس انگیزه پیشرفت هرمنس، و پرسشنامه رغبت سنج تحصیلی-شغلی هالند بود. جهت جمع آوری اطلاعات نظری نیز از روش کتابخانه ای برای تدوین مبانی نظری تحقیق، پیشینه تحقیق استفاده گردید. در پایان داده ها به کمک نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۱ بررسی شده و به وسیله روش های آمار توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که اجرای تکالیف مهارت محور بر انگیزش پیشرفت و رغبت تحصیلی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی شهرستان دزپارت تاثیر دارد و اجرای تکالیف مهارت محور نمرات انگیزه و رغبت تحصیلی گروه آزمایش را افزایش داده است.

کلیدواژه: تکالیف، تکالیف مهارت محور، انگیزش پیشرفت، رغبت تحصیلی.

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

مقدمه

سازه انگیزش پیشرفت تحصیلی در مدرسه به رفتارهایی که منجر به یادگیری بیشتر و بهتر و ارتقای سطح پیشرفت تحصیلی می شود، می گویند. روش های بسیاری برای ارتقا سطح پیشرفت تحصیلی دانش آموزان وجود دارد اما یکی از مهم ترین این روش ها و رویکردها به کارگیری و استفاده از روش های انگیزشی است. وقتی درون فرد انگیزه و اشتیاق ایجاد شود به طور خاصی شروع به فعالیت و افزایش سطح کفایت خود می نماید به طوری که با ارتقای سطح عملکرد خود تلاش در رفع نیاز خویش می کند (دوئیک^۱، ۲۰۱۱). این اشتیاق و انگیزه می تواند از طریق والدین یا مربیان به دانش آموز ارائه شود اما بیشترین انگیزه و اشتیاق تحصیلی برای دانش آموزان در مدرسه و از سوی معلم رخ می دهد. معلم است که چراغ علم آموزی را درون دانش آموز روشن و شعله ور می کند (کریمی، ۱۴۰۰). محمدی جرجافکی و همکاران (۱۳۹۴) نیز طی پژوهشی بر روی تاثیر رفتار معلم بر انگیزش تحصیلی دانش آموزان بدین نتیجه رسیدند که رفتار معلم و تکالیف دهی و شیوه تدریس معلم تاثیر بسیاری در برانگیختن انگیزه و رغبت تحصیلی در دانش آموزان دارد. پریدار و همکاران (۱۳۹۹) نیز با بررسی تاثیر تکالیف مهارت محور بر یادگیری دانش آموزان بدین نتیجه رسیدند که دادن تکالیف مهارت محور سبب ارتقای سطح یادگیری در دانش آموزان می شود و می توان از تکالیف مهارت محور در راستای ارتقای سطح موفقیت و پیشرفت تحصیلی استفاده نمود. ونکوس^۲ (۲۰۰۸) طی پژوهشی بر روی درس ریاضی و میزان یادگیری دانش آموزان نشان داد که بازی های آموزشی انگیزه و رغبت دانش آموزان را ارتقا می بخشد. یکی از راه هایی که معلمان می توانند انگیزه و اشتیاق تحصیلی را در بین دانش آموزان ارتقا دهند روش تدریس و ارائه تکالیف هدفمند می باشد. به طوری که تکلیف خارج از مدرسه سبب ارتقا سطح درک بیشتر مطالب درسی و تعامل بیشتر دانش آموزان در فرآیند یادگیری می شود (نونان^۳، ۲۰۲۰). در این میان معلمان با طراحی فعالیت هایی تکلیف محور^۴ اهداف آموزشی خاصی را در پیش روی خود قرار می دهند تا بتوانند با مدیریت زمان مناسب به پیشرفت تحصیلی مورد نظر دست یابند. یکی از مهم ترین اهداف طرح تکالیف مهارت محور این است که دانش آموزان بتوانند از سنین پایین مهارت های شغلی و کاربردی بیاموزند و برای این کار لازم است ابتدا مهارت های پایه ای مانند مسئولیت پذیری، مدیریت زمان، تصمیم گیری و حل مسئله را فرا گیرند. با توجه به توضیحات فوق، هدف از پژوهش حاضر بررسی تاثیر تکالیف مهارت محور بر انگیزش پیشرفت و رغبت تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع ششم ابتدایی شهرستان دزپارت می باشد.

¹Duques

²Vnkvs

³Noonan

⁴Homework activities

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

پیشینه تحقیق

الف) تحقیقات انجام شده در داخل کشور

- دهقانی نیا و همکاران (۱۴۰۲) طی پژوهشی تحت عنوان «بررسی و تحلیل تکالیف مهارت محور و نقش آن در ارتقاء عملکرد دانش آموزان» بیان کردند ارتقا سطح عملکردی دانش آموزان قطعا از مواردی است که یک معلم و به طور کلی یک نظام آموزشی به دنبال آن می باشد. بعد از اجرای تدریس هر مبحث آموزشی، نیاز به ارائه تکلیف برای یادگیرنده می باشد. چرا که اگر بعد از ارائه تدریس، تکلیف مربوط به همان موضوع برای فرد یادگیرنده ارائه نشود، مطالب تدریس شده برای او نهادینه و عملیاتی نمی شود و به زودی فراموش می شود. بنابراین ارائه تکلیف بعد از تدریس صورت گرفته امری ضروری است. اما بعد از تدریس، هر نوع تکلیفی می توان ارائه کرد؟ قطعا اینگونه نیست و بهتر است معلمان تکالیفی جذاب و خلاق به دانش آموزان خود ارائه دهند. اگر تکالیف ارائه شده دارای این ویژگی ها نباشد، دانش آموزان نیز از روی میل و علاقه به انجام آنها نمی پردازند و میزان اثرگذاری تکالیف کاهش پیدا می کند. این مطالعه سعی دارد با بررسی انواع تکالیف و به خصوص تکالیف مهارت محور و خلاق، نقش آن را در عملکرد دانش آموزان مورد بررسی قرار دهد.

- نظری (۱۴۰۲) طی پژوهشی تحت عنوان «رغبت تحصیلی عامل موثر در موفقیت دانش آموزان» بدین نتیجه رسیدند که علاقمندی و دوست داشتن یک رشته تحصیلی یا شغل. اولین قدم و مهم ترین گامی که یک دانش آموز انجام برمی دارد انتخاب رشته تحصیلی از روی رغبت و اشتیاق است. به عبارت دیگر این میل و رغبت هستند که انسان را به سوی هدف سوق می دهند. یکی از عوامل موثر در موفقیت در هر شغلی داشتن رغبت است و رغبت ها مهمترین عامل در انتخاب شغل به حساب می آیند البته با افزایش سن و تکامل انسان معمولا رغبت ها فرم واقعی تری به خود می گیرند و انتخاب فرد بیشتر به واقعیت نزدیک می شود، همچنین لازمه تمام انتخاب های مناسب شغل وجود ترجیح شغلی است و در واقع انسان اول شغلی را ترجیح می دهد و سپس آن را انتخاب می کند. یکی از اهداف مهم آموزش و پرورش خدمات یاری رسانی به دانش آموزان است. نمونه بارز این خدمت را می توان در امر مشاوره و راهنمایی تحصیلی در زمینه انتخاب رشته تحصیلی متناسب با حرفه مورد انتظار دانست و هدف اصلی آن فراهم نمودن بستری مطلوب است تا نقاط قوت و ضعف افراد شناسایی شده و با تصویری روشن از ویژگی ها و صفات خود و نیازهای جامعه اقدام به انتخاب رشته مطلوب نمود.

- باژرنگ (۱۴۰۲) طی پژوهشی تحت عنوان «تاثیر مشق شب و تکالیف مهارت محور بر یادگیری دانش آموزان» بدین نتیجه رسیدند مشق شب و تکالیف مهارت محور یکی از ابزارهای ارزشیابی مستمر در فرایند آموزشی است. ارزشیابی مستمر یا سازنده بخشی از فرآیند آموزش تلقی می شود به این معنا که ارزشیابی در جریان آموزش جاری است و معلم به طور مرتب با آن درگیر است. پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر مشق شب و تکالیف مهارت محور بر یادگیری دانش آموزان و به روش توصیفی - تحلیلی انجام گرفته

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

[DATE]

The second national conference of applied psychology

است. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که تکالیف مهارت‌محور با اهداف آموزشی و براساس تفاوت‌ها و نیازهای فردی، عاطفی، روانی، اجتماعی و ذهنی و جسمی دانش‌آموزان با پرهیز از حافظه‌محوری و افزایش نشاط و شوق یادگیری در دانش‌آموزان موجب تثبیت و توسعه یادگیری عمیق در دانش‌آموزان می‌شود.

- کشوری محبوب (۱۴۰۱) طی پژوهشی تحت عنوان «بررسی تاثیر آموزش تکلیف مهارت محوری بر رفتار و انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان در فضای مجازی» بیان کردند تحقیق حاضر با هدف بررسی تاثیر آموزش تکلیف مهارت محوری بر رفتار و انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان در فضای مجازی انجام شد. روش پژوهش به کار رفته از نوع کمی و از نوع شبه آزمایشی است. بدین منظور از بین دانش‌آموزان مدرسه دخترانه شهید ایوب معادی شهرستان نوشهر در نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ نمونه‌ای به حجم ۳۳ نفر دامنه سنی ۱۰ سال (چهارم ابتدایی) در فضای مجازی با روش نمونه‌گیری غیر تصادفی به صورت در دسترس انتخاب شده؛ آزمون استاندارد مقیاس انگیزه پیشرفت هرمنس به عنوان آزمون پژوهش استفاده شده سپس داده‌های بدست آمده با روش آماری آزمون t همبسته مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. با توجه به نتایج بدست آمده نمره sig برابر ۰۱۷ گردید که کوچکتر از سطح معناداری ۰۰۵ می‌باشد، لذا فرض صفر رد شد و این بدان معنا است که در پژوهش فوق می‌توان گفت که آموزش تکلیف مهارت محوری بر رفتار و افزایش انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان تاثیر مثبت و رابطه معنادار است.

ب) تحقیقات انجام شده در خارج از کشور

- لوسی وانجیرا موانگی (۲۰۲۳) طی پژوهشی تحت عنوان «بررسی رابطه بین رغبت و انگیزش تحصیلی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان در مدارس متوسطه دولتی در شهرستان نیری» بدین نتیجه رسیدند که با تمرکز بر خودپنداره دانش‌آموزان و اهمیت بخشیدن به رغبت و انگیزه پیشرفت در دانش‌آموزان می‌توان زمینه موفقیت و ارتقای سطح عملکرد تحصیلی آنان را افزایش داد.

- تیدمان (۲۰۲۰) طی پژوهشی تحت عنوان «بررسی تاثیر یادگیری تکالیف محور بر انگیزش و پیشرفت دانش‌آموزان در خواندن و نوشتن» بیان کردند آموزش تکالیف محور به دانش‌آموزان یکی از ابزار مهم در به کارگیری راهبردهای انگیزشی در راستای ارائه مباحث آموزشی می‌باشد. خواندن و نوشتن دو مهارت مهم در امر یادگیری هستند که یک معلم با دادن تکالیف کاربردی به دانش‌آموزان می‌تواند انگیزش و پیشرفت تحصیلی در این دو مقوله را در دانش‌آموزان فراهم سازد.

- ریکاردا و همکاران (۲۰۱۹) طی پژوهشی تحت عنوان «انگیزش برای پیشرفت تحصیلی» بیان کردند انگیزش پیشرفت یک سازه واحد نیست، بلکه ساختارهای مختلفی مانند خودپنداره توانایی، ارزش‌های وظیفه، اهداف و انگیزه‌های پیشرفت را در بر می‌گیرد. چند پژوهش موجود که سازه‌های انگیزشی متنوع را به عنوان پیش‌بینی‌کننده‌های پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان بالاتر و فراتر از توانایی‌های شناختی و پیشرفت قبلی دانش‌آموزان بررسی کردند، نشان دادند که بیشتر سازه‌های انگیزشی پیشرفت تحصیلی را فراتر از هوش پیش‌بینی می‌کنند و خودپنداره‌های توانایی دانش‌آموزان و ارزش‌های تکلیفی بیشتر است. در پیش‌بینی دستاوردهای خود نسبت به اهداف و انگیزه‌های موفقیت قدرتمند هستند.

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

روش تحقیق

روش پژوهش حاضر شبه آزمایشی (پیش آزمون - پس آزمون - با گروه کنترل) می باشد. با توجه به محدودیت های فراوان، انجام تحقیقات تجربی در علوم انسانی و عدم دستکاری و کنترل همه متغیرها و این تحقیق شبه تجربی است. در این پژوهش دو کلاس به صورت تصادفی به عنوان دو گروه آزمایش و کنترل انتخاب می شوند. کلاس آزمایش تحت تاثیر مداخله (برنامه تکالیف مهارت محور) قرار می گیرد. شکل اجراء به صورت ارائه شده در جدول می باشد:

جدول (۱): دیاگرام طرح تحقیق پژوهش حاضر

گروه	انتخاب تصادفی	پیش آزمون	متغیر مستقل	پس آزمون
آزمایش	R	T1	۱X (برنامه تکالیف مهارت محور)	T2
کنترل	R	T1	-	T2

جامعه آماری

جامعه عبارت است از مجموعه ای از افراد یا واحدها که دارای حداقل یک صفت مشترک باشند. معمولاً در هر پژوهش جامعه ی مورد بررسی یک جامعه آماری است که پژوهشگر مایل است درباره صفت متغیر واحدهای آن به مطالعه بپردازد. به نظر ساروخانی: "منظور از جامعه آماری همان جامعه اصلی است، که از آن نمونه ای نما یا معروف بدست آمده باشد". (دلاور، ۱۳۹۷). جامعه آماری مورد مطالعه همه دانش آموزان دختر مقطع ششم ابتدایی شهر دزپارت در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ می باشند که تعداد آنها ۱۵۲ نفر است.

نمونه و روش نمونه گیری

در پژوهش حاضر از طرح پیش آزمون - پس آزمون با گروه کنترل استفاده می شود، و حداقل حجم نمونه برای هر گروه ۱۵ نفر است (۱۵ نفر گروه آزمایش و ۱۵ نفر گروه کنترل) که با توجه به محدودیت در حجم جامعه آماری، می توان از کل جامعه به عنوان نمونه استفاده کرد یعنی ۲۰ نفر گروه آزمایش و ۲۰ نفر گروه کنترل. بنابراین حجم نمونه ۴۰ نفر خواهد بود که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب می شوند.

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

ابزار گردآوری اطلاعات

- برنامه تکالیف مهارت محور (طرح تکالیف مهارت محور بر اساس راهکارهای ۶/۲، ۵/۵، ۷/۵، ۱/۱۶ سند تحول بنیادی نو برنامه درسی ملی، ۱۳۹۷)

جدول (۲): برنامه تکالیف مهارت محور

موضوعات اصلی	زمینه های فعالیت
مهارت خواندن	خواندن کتاب های داستان - شعر و خواندن تابلوها و...
مهارت نوشتن	گزارش نویسی، روزنامه دیواری، خاطره نویسی، و...
مهارت حساب کردن	خرید، محاسبه قبض آب و برق و...
مهارت های زندگی	توانایی حل مسئله، توانایی تصمیم گیری، توانایی ارتباط موثر، توانایی برقراری روابط بین فردی، توانایی خودآگاهی، توانایی هم دلی، توانایی مقابله با هیجانات، توانایی مقابله با استرس
مهارت های تفکر	تفکر انتقادی، توانایی تفکر خلاق
حفاظت از محیط زیست	توسعه فضای سبز، اهمیت آب، کاهش آلودگی صوتی، دیداری و هوا، راه های دفع زباله ها و جداسازی آنها. نمونه فعالیت: خبرنگار افتخاری برای وقایع روز طبیعت تهیه عکس و گزارش و سابقه
آموزش قوانین و مقررات	انضباط اجتماعی، قوانین موجود در ارتباط با کار کودکان، معرفی اموال عمومی و درک وظایف ما نسبت به انسان ها، معرفی مراجع قانونی و بیان وظایف آنها، قوانین و مقررات مهم اجتماعی
حقوق کودکان	معرفی حقوق کودک در اسلام، حقوق متقابل کودک و اولیا در اسلام، حقوق و مسئولیت های کودک در خانواده و مدرسه، حقوق معلم و دانش آموزان نسبت به یکدیگر
جایگاه و ارزش میراث	معرفی زبان و گویش های محلی، معرفی داستان های بومی و محلی استان با زبان محلی،

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

فرهنگی	معرفی آثار باستانی استان و ضرورت حفظ و مراقبت از آنها، معرفی موزه ها و اماکن توریستی استان
اقتصاد مقاومتی (بهبود سازی مصرف سوخت)	در آموزشگاه ها، منازل، محیط های اداری و کارخانه ها و.... نمونه فعالیت: صرفه جویی در مصرف آب، برق و گاز در یک روز عادی و یک روز کنترل شده با مشاهده شماره کنتور و محاسبه آن
فرهنگ استفاده از فناوری های نوین	استفاده صحیح از تلفن موبایل، اینترنت، رایانه و....
کارآفرینی	در حوزه های صنعت خدمات، کشاورزی و اطلاعات نمونه فعالیت: تشکیل جلسات با اعضای خانواده و گفت و گو در خصوص مشاغل و حرف (شغل اقوام و آشنایان)

- پرسشنامه انگیزه پیشرفت هرمنس:

پرسشنامه انگیزش پیشرفت توسط هرمنس (۱۹۷۰) ساخته شد. فرم نهایی پرسشنامه دارای ۲۹ گویه است. سؤال ها به صورت چهار گزینه ای است حداقل و حداکثر نمرات ۲۹ و ۱۱۶ است (فرشایف گلدوز، ۱۳۸۴). نمره بالا نشان دهنده انگیزش پیشرفت بالا است. فرشایف گلدوز (۱۳۸۴) برای محاسبه روایی از روایی محتوا که اساس آن پژوهش قبلی درباره انگیزه پیشرفت را تشکیل می داد، استفاده کرد. او ضریب همبستگی هر سؤال را با رفتارهای پیشرفت گرا، اعتبار آزمون انگیزش پیشرفت تحصیلی را به روش آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۴ گزارش کرده است. روایی نیز از طریق همبستگی بین این پرسشنامه و آزمون اندریافت موضوع بررسی شده است. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۸۴ گزارش گردید.

- پرسشنامه رغبت سنج تحصیلی-شغلی هالند:

این پرسشنامه توسط هالند در سال ۱۹۵۸ تهیه شده و در طول ۵۰ سال بررسی و مورد بازنگری قرارگرفت. این پرسشنامه ابزاری برای ارزیابی رغبت فرد در زمینه رغبت شغلی - تحصیلی می باشد. شیوه نمره گذاری هر قسمت در بالای آن ارائه گردیده است و پاسخ به هر قسمت باید بر اساس این توضیحات باشد. در قسمت زیر پاسخنامه سوالات هر قسمت ارائه گردیده است که آزمودنی باید پاسخ های خود را در داخل این پاسخنامه ها قید نماید. این کار باعث آسان تر شدن شیوه محاسبه امتیازات می گردد. تفسیر نتایج با توجه

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

به موارد زیر، می توان حروفی که بالاترین امتیاز را کسب نموده اند و نیز صفات شخصیتی و مشاغل مناسب مربوط به آن را تفسیر نمود. در خصوص سنجش روایی و پایایی این پرسشنامه در ایران پژوهش های متفاوتی بر روی دانش آموزان، دانشجویان و شاغلین انجام گرفته است. در سال ۱۳۵۹ توسط شفیع آبادی و از سال ۱۳۷۰ تا به امروز بارها توسط حسینیان و یزدی انجام گرفته در پژوهشی که توسط تقی پور (۱۳۸۷) برای دانش آموزان سال اول دبیرستان های استان قم تهیه شد ۹۲/۰ تا ۷۴/۰ آزمون روایی و ۸۳/۰ تا ۶۱/۰ آزمون پایایی مورد تایید قرار گرفت.

روش اجرا

روش تحقیق حاضر نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون و پس آزمون با گروه آزمایش و گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دختر مقطع ششم ابتدایی شهر دزپارت بود که ۴۰ نفر از دانش آموزانی که از نظر مولفه های مورد نظر (انگیزه پیشرفت و رغبت تحصیلی) در سطح پایین قرار داشتند انتخاب شده و سپس با روش جایگزینی تصادفی در دو گروه ۲۰ نفره تقسیم شده و بعنوان گروه آزمایش و گروه کنترل در نظر گرفته شدند. پس از انتخاب آزمودنی ها و همچنین تهیه ابزار پژوهش ابتدا به گروه نمونه در خصوص هدف پژوهش و فواید آن توضیح داده شد. بر روی گروه آزمایش، طرح تکالیف مهارت محور بر اساس راهکارهای ۵/۵، ۶/۲، ۷/۵، ۱/۱۶ سند تحول بنیادین و برنامه درسی ملی در سال ۱۳۹۷ اجرا گردید و گروه کنترل نیز هیچ مداخله ای دریافت نکردند. هر دو گروه نمونه قبل و بعد از مداخله، به سوالات پرسشنامه های پژوهش پاسخ دادند. ابزار پژوهش شامل مقیاس انگیزه پیشرفت هرمنس، و پرسشنامه رغبت سنج تحصیلی-شغلی هالند بود. جهت جمع آوری اطلاعات نظری نیز از روش کتابخانه ای برای تدوین مبانی نظری تحقیق، پیشینه تحقیق استفاده گردید. در پایان داده ها به کمک نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۳ بررسی شده و بوسیله روش های آمار توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل شدند.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

روش های آماری در تجزیه و تحلیل ابزارهایی هستند که به کمک آنها می توان اطلاعات به دست آمده از متغیرها را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. پس از جمع آوری پرسشنامه، داده ها کدگذاری و وارد نرم افزار SPSS می شود و موارد تجزیه و تحلیل می شوند. در این پژوهش به منظور تحلیل داده ها از روش های آمار توصیفی از جمله میانگین، انحراف معیار، حداقل، حداکثر و جدول فراوانی استفاده می شود. آمار استنباطی: در این پژوهش از روش های آماری استنباط همچون: آزمون لوین، آزمون گلو موگرف- اسمیرینف و تحلیل کواریانس استفاده خواهد شد. همچنین برای سنجش تعیین پایایی پرسشنامه ها از روش آلفای کرونباخ و تنصیف استفاده خواهد گردد.

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

یافته ها

آزمون فرض ها (آزمون تحلیل کواریانس چند متغیره)

فرضیه اصلی: اجرای تکالیف مهارت محور بر انگیزش پیشرفت و رغبت تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع ششم ابتدایی تاثیر دارد.

در این فرضیه نمرات پس آزمون انگیزش پیشرفت و پس آزمون رغبت تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع ششم ابتدایی به عنوان متغیر وابسته، گروه گواه و آزمایش به عنوان متغیر مستقل و نمرات پیش آزمون انگیزش پیشرفت و پیش آزمون رغبت تحصیلی باید کنترل گردد و تاثیر گوناگونی نمرات پیش آزمون در این آزمون حذف گردد، بدین منظور از تحلیل کواریانس چند متغیری (MANCOVA) استفاده شده است. تحلیل کواریانس چند متغیری اثر اجرای تکالیف مهارت محور را بر انگیزش پیشرفت و رغبت تحصیلی بر روی گروه آزمایش نشان می دهد.

جدول (۳) نتایج حاصل از تحلیل کواریانس چند متغیری بر روی میانگین نمره های انگیزش پیشرفت و رغبت تحصیلی

شاخص آماری	مقادیر	F آماره آزمون	d.f فرضیه	d.f خطا	Sig سطح معناداری	اندازه اثر
اثر پیلایی	۰/۸۸۵	۱۳۵/۲۵۹	۲	۳۵	۰/۰۰۱	۰/۸۸۵
لامبدای ویلکز	۰/۱۱۵	۱۳۵/۲۵۹	۲	۳۵	۰/۰۰۱	۰/۸۸۵
اثر هتلینگ	۷/۷۳۹	۱۳۵/۲۵۹	۲	۳۵	۰/۰۰۱	۰/۸۸۵
بزرگترین ریشه روی	۷/۷۳۹	۱۳۵/۲۵۹	۲	۳۵	۰/۰۰۱	۰/۸۸۵

با توجه به جدول (۳) مقادیر سطوح معناداری تمامی آزمون های ارائه شده، کمتر از مقدار سطح معناداری $\alpha=0/05$ است، در نتیجه نشان می دهد که بین نمرات پس آزمون انگیزش پیشرفت و رغبت تحصیلی در گروه های آزمایش و گواه با کنترل نمرات پیش آزمون تفاوت معناداری وجود دارد و فرضیه تایید می شود و نشان می دهد بین نمرات پس آزمون انگیزش پیشرفت و رغبت تحصیلی گروه گواه و آزمایش تفاوت معنادار وجود دارد. اندازه اثر یا ضریب اتا برابر ۰/۸۸۵ شده و نشان می دهد که ۸۸/۵ درصد از تغییرات نمره پس آزمون در اثر اجرای تکالیف مهارت محور بوده است

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

فرضیه جزئی ۱: اجرای تکالیف مهارت محور بر انگیزش پیشرفت دانش آموزان دختر مقطع ششم ابتدایی تاثیر دارد.

در این فرضیه از تحلیل کواریانس (ANCOVA) استفاده شده است. متغیر وابسته نمرات پس آزمون انگیزش پیشرفت می باشد و متغیر مستقل گروه (گواه/آزمایش) می باشد و نمرات پیش آزمون انگیزش پیشرفت متغیر کنترل می باشد. تحلیل کواریانس اثر اجرای تکالیف مهارت محور را بر روی گروه آزمایش نشان می دهد و تاثیر گوناگونی نمرات پیش آزمون انگیزش پیشرفت در این آزمون حذف می شود.

جدول (۴): تحلیل کواریانس تاثیر اجرای تکالیف مهارت محور بر انگیزه تحصیلی

نام آزمون	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معنی داری	اندازه اثر
پیش آزمون انگیزش پیشرفت	۴۴۸۱/۰۵۸	۱	۴۴۸۱/۰۵۸	۲۶۱/۹۹۲	۰/۰۰۱	۰/۸۷۶
گروه (گواه/آزمایش)	۱۱۶۳/۱۱۰	۱	۱۱۶۳/۱۱۰	۶۷/۹۹۱	۰/۰۰۱	۰/۶۴۸
خطا	۶۳۲/۹۵۲	۳۷	۱۷/۱۰۷			
کل	۴۴۰۷۶۶	۴۰				

با توجه به نتایج جدول (۴) سطح معناداری مربوط به ردیف گروه (گواه/آزمایش) در انگیزش پیشرفت برابر ۰/۰۰۱ می باشد و از ۰/۰۵ کمتر است، بنابراین فرضیه تایید می شود و نشان می دهد بین نمرات پس آزمون انگیزش پیشرفت افراد گروه گواه و آزمایش تفاوت معنادار وجود دارد. اندازه اثر یا ضریب اتا برابر ۰/۶۴۸ است و نشان می دهد که ۶۴/۸ درصد از تغییرات نمره پس آزمون انگیزش پیشرفت در گروه آزمایش در اثر اجرای تکالیف مهارت محور بوده است.

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

فرضیه جزئی ۲: اجرای تکالیف مهارت محور بر رغبت تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع ششم ابتدایی تاثیر دارد.

در این فرضیه از تحلیل کواریانس (ANCOVA) استفاده شده است. متغیر وابسته نمرات پس آزمون رغبت تحصیلی می باشد و متغیر مستقل گروه (گواه/آزمایش) می باشد و نمرات پیش آزمون رغبت تحصیلی متغیر کنترل می باشد. تحلیل کواریانس اثر اجرای تکالیف مهارت محور را بر روی گروه آزمایش نشان می دهد و تاثیر گوناگونی نمرات پیش آزمون رغبت تحصیلی در این آزمون حذف می شود.

جدول (۵): تحلیل کواریانس تاثیر اجرای تکالیف مهارت محور بر رغبت تحصیلی

نام آزمون	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معنی داری	اندازه اثر
پیش آزمون رغبت تحصیلی	۳۲۱۷/۲۵۱	۱	۳۲۱۷/۲۵۱	۹۲۶/۰۱۳	۰/۰۰۱	۰/۹۶۲
گروه (گواه/آزمایش)	۴۰۵/۱۴۵	۱	۴۰۵/۱۴۵	۱۱۶/۶۱۲	۰/۰۰۱	۰/۷۵۹
خطا	۱۲۸/۵۴۹	۳۷				
کل	۱۲۷۷۵۸	۴۰				

با توجه به نتایج جدول (۵) سطح معناداری مربوط به ردیف گروه (گواه/آزمایش) در رغبت تحصیلی برابر ۰/۰۰۱ می باشد و از ۰/۰۵ کمتر است، بنابراین فرضیه تایید می شود و نشان می دهد بین نمرات پس آزمون رغبت تحصیلی افراد گروه گواه و آزمایش تفاوت معنادار وجود دارد. اندازه اثر یا ضریب اتا برابر ۰/۷۵۹ است و نشان می دهد که ۷۵/۹ درصد از تغییرات نمره پس آزمون رغبت تحصیلی در گروه آزمایش در اثر اجرای تکالیف مهارت محور بوده است.

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

نتیجه گیری

در شروع تحلیل های استنباطی آزمون کولموگروف-اسمیرنف نشان داد که سطح معناداری برای تمام متغیرهای این تحقیق بیشتر از ۰/۰۵ است، بنابراین آماره اسمیرنف در خصوص متغیرها در سطح ۰/۰۵ خطا معنی دار نبوده و بر این اساس توزیع متغیرها نرمال می باشد. سپس نتایج نشان داد که اجرای تکالیف مهارت محور بر انگیزش پیشرفت و رغبت تحصیلی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی تاثیر دارد و اجرای تکالیف مهارت محور نمرات انگیزه و رغبت تحصیلی گروه آزمایش را افزایش داده است. در تبیین یافته های می توان مطرح ساخت که بسیاری از دانش آموزان به علت عدم مهارت معلمان در شیوه تکلیف دهی، از درس و تحصیل خسته و طرد می گردند، دچار ناامیدی و شکست تحصیلی می شوند؛ در حالی که تکالیف مهارت محور، به دانش آموز کمک می کند که از مهارت های خود استفاده نماید و به دانش آموزان کمک می کنند تا مهارت هایی را که در طول دوران تحصیل به آن نیاز دارند، رشد و توسعه دهند. شناسایی و تقویت این راهبردها به افراد کمک می کند تا با تکیه بر توانایی های خود، کشف و تقویت آنها، قادر باشند با موفقیت کامل تحصیلات آموزشی را پشت سر بگذارند.

منابع و مآخذ

۱. باژرنگ، محمد (۱۴۰۲) تاثیر مشق شب و تکالیف مهارت محور بر یادگیری دانش آموزان. مجله مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی، شماره ۵۴، ص ۷۱۱-۷۲۶.
۲. پریدار، فخرالدین؛ رئیس، مرضیه؛ فرهنگ، فرامرز؛ تاجایی، گلزار (۱۳۹۹) بررسی تاثیر تکالیف مهارت محور بر یادگیری دانش آموزان، پنجمین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی و مطالعات اجتماعی ایران، تهران.
۳. دلاور، علی. (۱۳۹۷). روش های آماری در روان شناسی و علوم تربیتی. تهران: دانشگاه پیام نور.
۴. رزاقی، سعیده (۱۴۰۰) تبیین و بررسی روش های نوین تربیتی جهت افزایش میزان موفقیت تحصیلی دانش آموزان، مجله مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی، شماره ۵۸، ص ۱۲۷-۱۴۲.
۵. کریمی، یوسف. (۱۴۰۰). روان شناسی تربیتی، تهران، ارسباران، چاپ اول.
۶. کشوری محبوب، فاطمه (۱۴۰۱) بررسی تاثیر آموزش تکلیف مهارت محوری بر رفتار و انگیزش پیشرفت دانش آموزان در فضای مجازی، دومین کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت، بندرعباس.
۷. محمدی جرجافکی، زهرا؛ نحی محمدآبادی، فاطمه؛ سالاری چینه، پروین (۱۳۹۴) تاثیر رفتار معلم بر انگیزش

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

تحصیلی دانش آموزان، دومین کنفرانس بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و سبک زندگی، مشهد.

۸. نظری، اکرم؛ نظری، الهه (۱۴۰۲) رغبت تحصیلی عامل موثر در موفقیت دانش آموزان، پنجمین همایش ملی پژوهش های حرفه ای در روانشناسی و مشاوره با رویکرد از نگاه معلم.

9. -Deakins, D; & Freel, M. (2012). Entrepreneurship and small Firms. 3th edition, London: Mc Graw-Hill.
10. Djigic, G. & Stojiljkovic, S. (2011). Classroom management styles, classroom climate and school achievement. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 29(1): 819 – 828.
11. Lucy Wanjira Mwangi. Kisilu Kitainge(2023)RELATIONSHIP BETWEEN SELF-MOTIVATION AND STUDENT ACADEMIC PERFORMANCE IN PUBLIC SECONDARY SCHOOLS IN NYERI COUNTY. global scientific journals. Volume 11. Lssue3.
12. Nunan. D. (2020), Syllabus Design. Oxford University Press
13. Ricardo, George; Munda, Lina; Gillia, Herman (2019) "Motivation for academic achievement". Journal of School Progress, No. 432, pp. 221-231.
14. Tiedemann, K. E. (2020). The Impact of Blended Learning on Student Motivation and Achievement in Reading and Writing. (Doctoral dissertation). Retrieved from <https://scholarcommons.sc.edu/etd/5998>
15. Vankus, P. (2008). Games Based Learning in Teaching of Mathematics at lower Secondary School, Acta Didactica Universitatis Comenianae Mathematics, 3(5), 103-120.

دومین همایش ملی روانشناسی کاربردی

The second national conference of applied psychology

[DATE]

Investigating the effect of skill-based assignments on the progress motivation and academic desire of sixth grade female students in Dezpart city in the academic year 1402-1403

Abstract

This research was conducted with the aim of investigating the effect of skill-based assignments on the motivation to progress and academic desire of sixth grade female students in Dezpart city in the academic year of 1402-1403. The current research method was a semi-experimental type of pre-test and post-test with an experimental group and a control group. The statistical population included all female students of the sixth grade of Dezpart city, 40 students who were at a low level in terms of the desired components (motivation to progress and desire to study) were selected and then divided into two groups by random replacement method. 20 people were divided and considered as experimental group and control group. After selecting the subjects and preparing the research tools, the purpose of the research and its benefits were explained to the sample group. On the experimental group, the skill-oriented homework plan was implemented based on the solutions 2/6, 5/5, 7/5, 1/16 of the document of fundamental transformation and national curriculum in 2017, and the control group did not receive any intervention. Both sample groups before and after the intervention answered the questions of the research questionnaires. The research tools included the Hermans achievement motivation scale, and the Holland educational-occupational interest questionnaire. In order to collect theoretical information, the library method was used to compile the theoretical foundations of the research, the background of the research. At the end, the data were checked with the help of SPSS version 21 statistical software and analyzed by descriptive and inferential statistical methods. The results showed that the implementation of skill-based assignments has an effect on the motivation and academic desire of sixth grade students, and the implementation of skill-based assignments has increased the motivation and academic desire scores of the experimental group.

Keywords: assignments, skill-based assignments, progress motivation, academic desire.